

dighed en væsentlig Forøgelse af Udgifterne for de fleste Statsinstitutioner: Fængsler, Hospitaler, Opdragelsesanstalter, ikke mindst for samtlige Statsvirksomheder og for Statens hele Byggevirk-somhed, alt paavirkes deraf og vil blive det i endnu langt højere Grad i det Finansaar, vi nu er i; end i det foregaaende. Det vil ogsaa ses, at der er en hel Del af Staten støttede Virksomheder — ikke egentlige Statsvirksomheder, men af Staten støttede Virksomheder —, der hører til den Kategori, jeg nævnte før, og i alt Fald delvis udfører Statsfunktioner, som Staten ikke kunde undvære, medmindre den selv vilde tage disse Opgaver op, saaledes: en Del Helbredelsesanstalter, særlig Anstalter til Bekæmpelse af Tuberkulose, Højskoler, Landbrugsskoler, en hel Række Opdragelsesanstalter, Børnehjem o. s. v. Staten vil efter hele vor Tids Tænkemaade ikke kunne skyde disse Opgaver fra sig. Hvis der ikke var private Institutioner, der tog sig af dem med Statens Hjælp, maatte den selv tage dem paa sig. For disse af Staten støttede Virksomheder, der delvis udfører Statsfunktioner, er Vilkaarene blevet saa kolossalt fordyret, at det er dem aldeles umuligt at fylde den Plads og gøre den Gerning, de skal, medmindre de faar Tilskud. Den Vej, der efter almindelige økonomiske Begreber vilde være den rimelige, at sætte deres Takster op, kan de ikke slaa ind paa i Tider som de nuværende, fordi Livet i Forvejen er blevet saa stærkt fordyret for alle og mest for de ubemidlede, at det slet ikke gik an for disse Virksomheder at sætte deres Takster væsentligt op. Det gælder Højskoler, Børnehjem, Aandssvageanstalterne, Juelsminde Kysthospital, forskellige Opdragelsesanstalter af privat Art, og der vil komme meget mere af den Slags i det kommende Aar.

Særlig vil jeg henlede Opmærksomheden paa Kullene, de kommer igen paa en Mængde Poster i dette Forslag til Tillægsbevilling. Naar man gransker dette og Ændringsforslagene dertil, vil man se, at et forbausende stort Antal Forhøjelser skyldes de forhøjede Kulpriser, men det vigtigste Eksempel herpaa er unægtelig Statsbanerne, som er Landets største Kulforbruger. Alle-rede paa dette Tillægsbevillingslovsforslag foreslaas der en Merudgift til Brændsel til Lokomotiver, Færger og Skibe paa godt 5½ Mill. Kr., men her er regnet med Priser, som naturligvis ikke nær naar op til de Priser, der nu maa betales for Kul. Endog for de sidste Maaneder af det ud-

løbne Finansaar regnes kun med en Pris af 32 Kr. pr. Ton — der regnes selvfølgelig med meget lavere Priser for den foregaaende Del af Finansaaret —, men det vil ses, at naar man med en Pris paa 32 Kr. og Priser, der var væsentlig lavere, kommer til en Merudgift af 5½ Mill. Kr., vil man naa meget højere nu, hvor Kullene er i saa meget højere Pris. Enkelte kan ganske vist købe Kul til nogle og Tre-sindstyve Kroner pr. Ton, men den egentlige Pris bevæger sig snarere omkring 70 Kr. og derover. Naar vi gaar et Aar i Møde, hvor Priserne er oppe paa den Højde, og hvor desværre — rent bortset fra den heldbringende Indflydelse, som forhaabentlig det nye Arrangement vedrørende Fragtgiften kan faa — de Momenter, der virker hen til en Fordyrelse af Kulpriserne, er saa store og mægtige, ikke mindst det Krav, England har stillet med Hensyn til Returfragt for Kulskibe, vilde det forekomme mig sangvinsk at regne med væsentlig lavere Kulpriser, end vi nu har. Men hvad dette vil betyde for Statsbanerne, vil man se, naar man ser noget nærmere paa deres Budget. Alle-rede for det forløbne Aar er deres Overskud noget reduceret, og det hører ikke til Umulighederne, at alene Prisforøgelserne paa Kul og andre Driftsfornødenheder kan føre til, at i det Finansaar, vi er inde i, forsvinder Overskuddet helt.

Det er kun et enkelt, ganske vist det største, Eksempel, jeg har benyttet, men det vil ikke kunne nægtes, at i mindre Omfang kan de samme Betragtninger gøres gældende for Hundreder af Poster paa Finanslov og Tillægsbevillingslov. Vi er altsaa her ved et Moment, som man ikke paa nogen Maade kan lade ude af Betragtning. Naar man vil danne sig en Forestilling om, hvordan den finansielle Situation kommer til at ligge i indeværende Finansaar, er man ikke efter min Mening berettiget til at se bort fra, at vi endda ikke kan blive staaende ved de omtrent 8 Mill. Kr. Merudgift paa Tillægsbevillingsloven, men maa regne med en Tillægsbevillingslov, der er væsentlig dyrere. Hvor meget dyrere, er det umuligt at sige, men jeg er i alt Fald sikker paa, at hvis jeg regner med saadan noget som 5—6 Mill. Kr., er jeg i høj Grad varsom med Hensyn til det Tal, jeg nævner.

Naar jeg da, gaaende ud fra det Underskud, jeg var naaet til, nemlig 53½ Mill. Kr., regner med, at de nye Love vil give 3 Mill. Kr. og Forøgelsen paa Tillægs-